Kasvatus- ja opetuspalveluiden valmiussuunnitelman päivitys

KASOPLTK 12.11.2026 § 128
454/09.06.00/2024

Kasvatus- ja opetuslautakunta on kokouksessaan 12.12.2024 § 146 hyväksynyt palvelualueen valmiussuunnitelman.

Valmiussuunnitelma on päivitettävä asiakirja, jonka yleinen osa on julkinen.

Opetushallitus on 17.6.2026 julkaissut kasvatuksen ja koulutuksen tukimateriaalit vaaratiedotteiden varalle.

Keskeistä vaaratiedotteeseen ja sisälle suojautumiseen varautumisessa on varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa ja lukiokoulutuksessa varmistaa mahdollisimman tavallinen ja hyvä kasvatuksen ja koulutuksen arki lapsille, nuorille ja opiskelijoille sekä turvallisuuden tunteen luominen poikkeuksellisessa tilanteessa tiedottaa järjestelyistä etukäteen sekä vaaratiedotteen aikana huoltajille, lapsille, oppilaille ja opiskelijoille oikea-aikaisesti huolehtia henkilöstön, myös johdon hyvinvoinnista ja jaksamisesta.

Kuntien ja muiden varhaiskasvatuksen, opetuksen ja koulutuksen järjestäjien velvollisuutena on järjestää kasvatusta ja opetusta myös poikkeuksellisissa ja ennalta arvaamattomissa tilanteissa. Kunta on velvollinen järjestämään varhaiskasvatusta. Voimassa olevan lain mukaan varhaiskasvatusta ei voida keskeyttää, mutta toimintaa voidaan supistaa.

Valmiussuunnitelman yleiseen osaan on tehty seuraavat tarkennukset

Häiriötilanteet varhaiskasvatuksessa, esi- ja perusopetuksessa, s 2

Häiriötilanteilla tässä laissa tarkoitetaan poikkeuksellista uhkaa, tilannetta tai tapahtumaa, joka:
1) ilmenee paikallisesti, alueellisesti tai valtakunnallisesti;
2) estää varhaiskasvatuksen järjestämisen tai tuottamisen siten kuin muualla tässä laissa säädetään tai vaarantaa lasten turvallisuuden ja terveyden, jos varhaiskasvatusta järjestetään tai tuotetaan siten kuin muualla tässä laissa säädetään;
3) edellyttää varhaiskasvatuksen järjestäjältä tai tuottajalta muualla tässä laissa säädetystä poikkeavia toimia varhaiskasvatuksen järjestämiseksi tai tuottamiseksi.
4) estää opetuksen järjestämisen siten kuin muualla tässä laissa säädetään tai vaarantaa lasten ja oppilaiden turvallisuuden ja terveyden, jos opetusta järjestetään siten kuin muualla tässä laissa säädetään; ja
5) edellyttää opetuksen järjestäjältä muualla tässä laissa säädetystä poikkeavia toimia opetuksen järjestämiseksi.

Poikkeus- ja häiriötilanteet, s. 3-4

Vaaratiedote annetaan tilanteessa, jossa väestöä on varoitettava ihmishenkeen, terveyteen tai ympäristöön kohdistuvasta vaarasta, omaisuuden vaurioitumisesta tai tuhoutumisesta. Tällainen tilanne on esimerkiksi öljy- tai kemikaalionnettomuus, tulipalo tai Suomeen ilmasta

kohdistuva uhka kuten drooni. Tarpeen vaatiessa, vaaratiedote ohjeistaa, miten suojautua vaaralliselta tapahtumalta tai sen seurauksilta ja miten välttää vaaratilanteita. Vaaratiedote voi sisältää kehotuksen sisälle suojautumiseen. Väestön varoittamisesta vastaa toimivaltainen viranomainen.

Uhkaavasta vaarasta varoitetaan vaaratiedotteella ja/tai väestöhälyttimillä. Vaaratiedote julkaistaan radiossa ja 112 Suomi -sovelluksessa sekä tarvittaessa myös televisiossa. Lisäksi vaaratiedote tulee näkyviin Teksti-TV:n sivulle 112. Väestöhälyttimen yleinen vaaramerkki on minuutin mittainen nouseva ja laskeva ääni tai kuuluttamalla annettu varoitus. Yleisen vaaramerkin soidessa suojaudutaan sisälle. Vaara ohi -merkki on minuutin mittainen tasainen äänimerkki. Se ilmoittaa, että uhka tai vaara on ohi.

Normaalioloihin liittyvät vaaratiedotteet voidaan antaa
- Vaaratiedote annetaan yöllä tai jolloin toiminta ei ole käynnissä
- Vaaratiedote annetaan aikana, jolloin toiminta on käynnissä
- Vaaratiedote annetaan koulumatkan aikana

Näissä tilanteissa sovelletaan voimassa olevaa lainsäädäntöä esim. varhaiskasvatus, esi- ja perusopetus on järjestettävä varhaiskasvatus-, esi- ja perusopetuslain mukaisesti.Toimivaltainen viranomainen arvioi häiriötilanteessa, voidaanko toimintaa järjestää turvallisesti. Kunta on velvollinen järjestämään varhaiskasvatusta. Voimassa olevan lain mukaan varhaiskasvatusta ei voida keskeyttää, mutta toimintaa voidaan supistaa. Esi- ja perusopetuksen sekä lukiokoulutuksen lähtökohtana on, että jokaisena päivänä tullaan kouluun, vaihtoehtona voi olla myös palvelun aloittamisen viivästyttäminen. Jos opetusta ei voida järjestää, voidaan opetus keskeyttää määräajaksi. Normaaliin koulutyöhön tulee palata heti, kun pakottava syy poistuu.

Varhaiskasvatuksen ja koulutuksen järjestäjillä on varautumisvelvollisuus, s. 9
Varhaiskasvatuksen ja koulutuksen järjestäjän on varauduttava vastaanottamaan lapset,

- jos vaaratiedote ei ole tavoittanut perheitä ja lapsi tulee varhaiskasvatukseen tai kouluun/oppilaitokseen
- jos huoltajan on itse mentävä töihin

Varhaiskasvatuksen ja koulutuksen järjestäjän on määriteltävä ja ohjeistettava itse, ketkä ovat niitä omia työntekijöitä, joiden on tultava töihin, jotta palvelu toimii riittävällä tasolla. Riittävä määrä määritellään suhteessa lapsi / oppilasmäärään.

Ennakoiva kriisiviestintä, s.10
- mahdollisia kriisitilanteita varten päiväkodit ja koulut tiedottavat huoltajia siitä, miten palvelualueella toimitaan, mikäli eriasteisia kriisitilanteita tulee.

Valmistelija — Sivistysjohtaja Haapanen Petri, petri.haapanen(a)asikkala.fi

Esittelijä — Sivistysjohtaja Haapanen Petri

Päätösehdotus	Lautakunta päättää hyväksyä palvelualueen valmiussuunnitelmaan tehdyt päivitykset esityksen mukaisesti.
Päätös	Ehdotus hyväksyttiin.